

Bemærkninger til lovforslaget.

Landbrugsministeriet nedsatte den 8. september 1949 en kommission med den opgave

- at undersøge og udarbejde forslag om, på hvilket grundlag landbrugsjorder, som tilhører fideikommiss, stiftelser og lignende, kan inddrages under udstykning,
- at undersøge og udarbejde forslag om, på hvilke vilkår forpagtnings- og lejeforhold under godserne kan afvikles og overgå til frit eje, samt i tilslutning til forannævnte opgaver
- at videreføre revisionen af lovgivningen om brug af huse på landet, som blev forberedt ved den af landbrugsministeriet under 25. marts 1946 nedsatte kommission.

Kommissionen har derefter til landbrugsministeren afgivet en betænkning af 3. april 1952 angående de 2 sidstnævnte punkter af kommissionen og i forbindelse hermed bl. a. afgivet et af kommissionen udarbejdet forslag til lov om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje.

Dette forslag, som i det væsentlige angår den gruppe af lejebusene, som hidtil har været undergivet en særlig vidtgående brugerbeskyttelse (fornylsesret og forkøbsret for brugerne), fremsættes hermed i dets fra kommissionen foreliggende skikkelse og med nedenstående af kommissionen til forslagens enkelte bestemmelser knyttede bemærkninger.

Til § 1.

Denne paragrafs første 3 stykker, som angiver, hvilke ejendomme loven skal omfatte, bygger i det væsentlige på § 1, stk. 1, 2, 4 og 5, og § 13, stk. 1, i det af rigsdagen i samlingerne 1947—48 og 1948—49 behandlede forslag til lov om brug af huse på landet (i det følgende betegnet *forslaget af 1948*) og § 2, stk. 1 og 3, § 15, stk. 1,

§ 16 og § 17 i den gældende lov om brug af huse på landet, således som den senest er bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 529 af 21. december 1950 (i det følgende betegnet *lovekendtgørelsen af 1950*). Lovforslagets anvendelsesområde ligger herefter i det væsentlige inden for de ejendomsgrupper, for hvilke der siden 1927 ved gennemførelse af tillægslove til lov nr. 373 af 30. juni 1919 om fæstegodsets overgang til selveje og om brug af huse på landet inden hver 8-års lejeperiodes udløb er givet brugerne en selvstændig adgang til at kræve deres brugsforhold fornyet for en ny lejeperiode på 8 år, senest dog ved lov nr. 124 af 31. marts 1950 kun for tiden indtil 1. april 1955. Lovforslagets anvendelsesområde går dog i et begrænset omfang uden for nævnte ejendomsgrupper navnlig derved, at de sønderjydske landsdele, som hidtil har været undtaget, er omfattet af lovforslaget, hvis gennemførelse således kan forventes at medføre, at enkelte mindre sønderjydske landbrugsejendomme vil falde ind under loven og dermed blive undergivet rådhedsindskrænkningerne efter denne.

På den anden side vil en ikke uvæsentlig del af nævnte ejendomsgrupper, som omfatter huse på landet, der anvendes til husmandsbrug og har et tilliggende af mindst $\frac{1}{2}$ ha, falde udenfor lovforslagets regler, der alene omfatter landbrugsejendomme og således forudsætter et jordtiliggende af mindst 1 ha og med grundværdi mindst 1 000 kr.

Afgørende for, om en landbrugsejendom omfattes af lovforslaget er en række forhold, hvoraf fremhæves:

Stk. 1. Ejendommens hartkorn.

Ligesom den gældende lov angår lovforslaget dels ejendomme under 1 td. hartkorn (for de sønderjydske ejendomme, som foreslås inddraget under lovens område, erstattes hartkornet med den tilsvarende